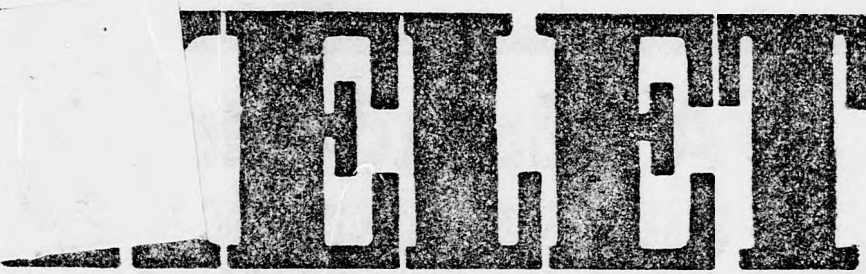

19. Tétel
Havonta
árva 600,
földre: 12,
détések di
KELET" a
déság egy
Közelink u
rde megjelölésével engedjük meg

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Clai. 6-

M. Ranaetter Robert
Budapest
Diavir 2.1.e

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Mórmentelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jászber
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Háb-
szegi Ernő. Strada Cobalcescu 52

Kedd, 1936. január 21.

5696. ÉV. XIX. EVF.
TEBETH 26. 16 SZAM

VILÁG TÖKRÉ

Etiópia

Emil Ludwig, a világhírű író 1932 februárjában Abessziniában járt feleségével. „Mint hogy — írja — Etiópia ötszáz év alatt semmiben sem változott, kevés valószínűsége van annak hogy időközben az ország viszonyai megmáultak volna. Az író Abessziniában a Tana-tóhoz igyekezett nagy kísérlettel, amit a császár bocsátott rendelkezésére. Az éghajlatról ezeket olvassuk érdekes cikkében.

A steppe éghajlata európai emberre nézve szinte elviselhetetlen. Csak télidőben lehet vállalkozni az átkelésére. Utazni csak az éjszaka néhány óráján lehet reggel kilencig. A törzsfőnökről — rasz — így ír:

A Rasz, afféle törzsfőnök, vagy herceg, aki a Tana tótól néhány napi járásra fogadott bennünket, indiai selyemköpenyében és csillogó törével, Tintoretto keleti tárgyú festményeinek alakjait idézte emlélkünkbe. Sajnos, a lakomában, amelyet tiszteletünkre adott, nem volt semmi velencei sem. A föttétel valami rizsből készült sütemény volt, amelyet olyan szörnyen megfűszereztek, hogy elfogyasztása után égő szomjúság jelentkezett bennünk. Vízét azonban hasztalan kerestünk magunk körül, a sört pedig, amellyel meg kínálták bennünket, a szomjúságtól haldokló ember se lett volna hajlandó megízlelni. Világos, hogy a vízhiány a legnagyobb nehézségek egyike az Etiópiában utazó idegenek számára.

Egy felü felé közeledtünk és már megszűről fülhasogató hangverseny csapja meg a fülünket. Óriási dobok és trombiták okozzák a zajt, amelybe bele-belebdűl egy-egy szárnak az ordítása, vagy egy-egy tehénnek a bőgése.

Pogány orgia? Nem, hanem keresztény egyházi szertartás, amelynek magunk is szem- és fültanui leszünk az udvar oszlopsora alatt. Az oszlopsor mutatja, hogy nem egyszerű vályogkunyhóról van szó, hanem templomról. Egy kékköpenyes pap valami litániafélbe kezdett, amelyet a tömeg karban fujt utána. Hiába igyekeztem a legcsekélyebb nyomát is felfedezni ebben a szertartásban a keresztény egyházak rítusának.

A templom belsejében a falakat szenteket ábrázoló három festmény díszíti. Látam olyan festményeket is, amelyek Sába királynőjét ábrázolják. Sába királynőig viszi fel eredetét a jelenlegi császár. De a falfestményeknél jobban megőrizték a mondabeli királynő emlékét azok a Párizsban gyártott és amhári írásu szöveggel kísért nyomtatott képek, melyekkel a ben-szülöttek kunyhóik falát díszítik. Nagy iv papiros, amelyen tiz tarka szines kép ábrázolja a négus híres ósanyjának szerelmi regényét, annak különböző fejezeteit. Látni rajtuk, hogyan indult el Jeruzsálemba, hogy meglátogassa a bölcs Salamon királyt, hogyan udvarolt neki a király, hogyan háritotta el a király szerelme közeledését azzal, hogy filozófiai fejtegetésekbe csábitotta; hogyan egyezett bele az el-utazása előtt való este mégis abba, hogy az utolsó éjszakát a király palotájában töltse, azzal a feltétellel, hogy akarata ellenére a király semmit sem kísérel meg.

A Tana tó környékén egy tanult pap elmesélte, hogy Salamon királynak és Sába királynőnek fia, ezen a néven az első, amikor apját meglátogani Jeruzsálemba járt, ellopta a zsidók frigszekerényét, amelyben Mózes tiz parancsolatát őrizték. Ugyanakkor egy ügyes másolóval elkészítette a szent törvénytáblák másolatát és a templom elpurzításáig, varvis több, mint ezer éven át az ájtatos zsidók hamisított frigszekerény előtt imádkoztak

Egyhangulag Daladiert választották meg a francia radikálszocialista párt elnökévé

Herriot-t tiszteletbeli elnökévé választották meg. Daladier új gazdasági rendet akar. Ma dönt a radikálszocialista párt parlamenti csoportja a radikális miniszterek lemondásáról

A kormányválság elkerülhetetlen — valószínűleg a baloldali kartell kerül uralomra

Párizs, január 20. (Rador.) A radikálszocialista párt végrehajtóbizottsága tegnap majdnem egyhangulag Daladiert választotta meg pártelnökké. Herriot kijelentette újból, hogy nem fogadja el jelölését és ő maga is Daladiert támogatta. A végrehajtóbizottság ülést megelőzte a párt megyei tagozatai elnökeinek és titkárainak értekezlete. Két határozati javaslatot fogadtak el: egyikben megelégedéssel veszik tudomásul a radikálszocialista miniszterek lemondását, a másodikban felhatalmazzák a párt parlamenti csoportját, hogy a pártszabályoknak megfelelően oldja meg a radikálszocialista minisztereknek a kormányban való részvételét.

Miután megválasztották a radikálszocialista párt elnökévé, Daladier azzal a javaslattal járult a végrehajtóbizottság elé, hogy Herriot-t válasszák meg tiszteletbeli elnökévé, amihez ehangulag hozzájárultak.

Herriot felszólalásában rámutatott arra, hogy a doktrínának bizonyos esetekben engedelményt kell tenni a realitásokkal szemben és kijelentette, hogy Lavallai együttműködve mindig az állam és a párt magasabb érdekeit tartotta szem előtt. Beszéde végén Herriot-t nagy ünneplésben részesítették.

Herriot után Daladier beszélt, aki támogatva Herriot álláspontját és megállapította, hogy a végrehajtóbizottság nem illetékes határozni a kormányban való részvételről illetőleg. Elismerte, hogy a Lavallai-kormány nagy erőfeszítéseket tett, de megállapítja, hogy a gazdasági válság tart és

a radikálszocialista pártnak kezdeményezni kell Franciaország jelenlegi gazdasági rendszereinek megváltoztatását, hogy az állam felszabályozható legyen a gazdasági erők gyámsága alól.

Ezután a bizottság nagy többséggel határozati javaslatot hozott, amely szerint a Lavallai-kormány politikája minden terepén ellentmond a radikálszocialista párt elveinek. A határozat azonban nem tesz említést a radikálszocialista miniszterek álláspontjáról, ami azt jelenti, hogy ezt a kérdést a kedden összehívó parlamenti csoport döntésére bízzák.

A párizsi lapok többsége úgy véli, hogy a kormányválság elkerülhetetlen. Egyes lapok azonban remélik, hogy a Laval-kabinet lemondását el lehetne kerülni, ha a radikálszocialista párt végrehajtóbizottsága lehetővé teszi a párt minisztereinek a kormányban maradását. Az Excelsior szerint a kormányválság bizonyos és már feltevéseket is közi a jövő kormány összeállítását illetőleg. A lap szerint ugyan-csak Lavallainak kell megalakítania az új kormányt, mert a parlamenti többség támogatja őt. Más gárdát kell keresnie és más többséget kell szereznie. Ha ez nem sikerülne neki,

egy radikálszocialista, esetleg a bal-

oldali pártokból alakított kormány kerül hatalomra.

Hasonlóképpen a Le Matin is nyitnak tekinteti a válságot. A Le Populaire megjelöli a napot is, amikor az be fog következni: csütörtökön. Minden attól függ, milyen álláspontra helyezkednek a radikálszocialista miniszterek pártjuk végrehajtóbizottsági ülése után.

Párizs, január 20. (Rador.) Az újságírók arra a kérdésre, mint fog tenni a radikálszocialista miniszterek lemondása esetében Laval kijelentette, hogy nem nyilatkozhat, mert nem akarja növelni még jobban a nap nehézségeit. Tudom — mondotta a miniszterelnök — hogy az országnak nyugalomra van szüksége és min-

dent meg fogok tenni, hogy megóvjam a megpróbáltatásoktól.

A radikálszocialista párt parlamenti csoportja, amely holnapi ülésén hivatva van dönteni a kormánnyal szembeni pártálláspontokról, két megoldás között választ: vagy felszólítja a radikálszocialista minisztereket, lépjenek ki a Laval-kabinetből, vagy vitát provokál a parlamentben azon pontok felett, amelyekben véleménye eltér a kormányétól. Jólétesült körök szerint a második esetben is bizonyosra vehető a kormány bukása, mert a tegnapi végrehajtóbizottsági ülésén a párt tagjai számára kötelezővé tették a szavazás fegyelmét, illetve az egyöntetű véleménynyilvánítást.

Az angol király súlyos állapota és a francia kormányválság árnyéka borul a Népszövetség ujonnan megnyitott ülészakára

Az angol király halála esetén elhalasztják a népszövetségi tanács ülészakát. A jelenlegi ülészakák nem hoz határozatot a petróleumszankciók ügyében. Laval Edennel és Aloissal tárgyalt

Wehib pasát bizta meg a négus Desta rasz csapatainak reorganizálásával

Genf, január 20. (Rador.) Hétfőn délelőtt 11 órakor vette kezdetét a Népszövetség ülése, amelynek körében két olyan eseményről beszélnek, melyek befolyással lehetnek a tanács munkálataira és pedig: az angol király betegsége és a francia kormány válságos helyzete. Emiatt Laval és Eden csak rövid ideig fognak Genfben maradni. Lehetséges az is, hogy a tanács ülését 1—2 nappal elhalasztják, ha Angliában valami súlyos és szomorú esemény történik. Egyébként a tanács jelenlegi ülészakájában nem fogja megoldani sem az olasz-abesszini vizsályt és nem fog bele-mélyedni a petróleumszankciók kérdésébe sem. Ilyen betiltó határozatot csak az amerikai kongresszus határozata után hoznának. A tanács a többi napirenden levő kérdésekkel fog foglalkozni, így a szovjetek és Uruguay közti konfliktussal, amit békésúton remélnék elintézni, valamint a menekültek ügyének megoldásával.

Az angol lapok egyhangulag azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy a népszövetségi ülészakák nem fog semmilyen szenzációs határozathoz vezetni. A lapok általános véleménye szerint sem Anglia, sem a többi államok nem igyekeznek kezdeményezni a petróleumszankciók ügyében. Még a szovjetek is — írja a News Chronicle — úgy látszik lemondanak a kezdeményezéséről. A Daily Mail azt köve-

teli, hogy nemcsak a szankciókról mondjanak le, de az angol flotta jelentékeny részét is vonják vissza a Földközi tengerről, mert ilyen lépés nagyban hozzájárulna a nemzetközi feszültség enyhüléséhez és egyengetné az utat a békétárgyalásokhoz.

Genf, január 20. (Rador.) Laval, Aloisi és Litvinov megérkeztek, hogy résztvegyenek a népszövetségi tanács ülészakáján. Ma reggel Eden is Genf-be érkezett. A délután folyamán az angol külügyminiszter megbeszélést tart Lavallal. Laval egyébként, miután ma reggel a francia delegáció tagjaival tárgyalt, 10 órakor fogadta Aloisit, 11 órakor a francia miniszterelnök a Népszövetség épületébe ment, hogy részt vegyen a megnyitói ülésen.

Róma, január 20. (Rador.) Dacára annak, hogy az abesszini kormány mindent megtegyen Destra rasz vereségének eltitkolására, az abesszini lakosság tudomást szerzett Grazziani tábornok győzelméről. Hír szerint a négus utasította Destra herceget térjen vissza a fővárosba. A rasz csapatainak reorganizálásával viszont Wehib pasa török tábornokot bizta meg.

A Stefani iroda egyidejű jelentése teljesen hamisnak nyilvánítja egyik angol lap azon híré, hogy az olasz repülők Destra körzetében egy angol ambulanciát bombáz-

(Folytatás a 8-ik oldalon)

ek

dapest
eni!
zálloda
cca 2.
és 81-3-96.
oicsó szobák,
konyha.
yiségek!
Hideg-meleg
s le és fel. —
dszer.

kor Herriot munka-
rekeztett.
miniszter nyilatkozata
vetkezőket mondotta.

Herriot-val együtt
mat abban a pillá-
vesnek tartja. Sors-
om. Pártom meg-
eti kormányba lép-
fogva, hogy pártom
val felbomlott, nem
működést. Hogy az
ali kollégám lemon-
a radikálszocialista
bizottsági ülésének
jainak mandátumát,
ban működjenek.

tette, hogy
gát az elnöki
gra

(Rador.) Roosevelt
Coolidge kincstári
helyettes államkár-
dponnal.
nt Hoover kijelen-
nem jelölti magát

SPORT

asztották
Makkabi
ak ülését

(Kelet tud.) Mint
ertük, a Romániai
nöke a végrehajtó-
e Brasovba ülésre
kóriban levő szokás
Az egyes tartomá-
tóbizottság tagok
ok az ülésnek két
kérték, egyben az
íték meg. A hely-
t került sor, mert
kban is említettük,
ek még nincs meg-
és mintogy az elő-
zarabai Makkabi-
lködött. Beszárab-
ve ülése eszen egy-
ományi referensek
k együtt Chisinau-

országos szervező
erg-Vereától nyert
ban a brasovi ülés
rendről. Az exeku-
feltétlenül Brasov-

Mindazoknak, akik
alkalmával részvé-
unkat egyhíteni, ez-
Salamon Lipót és

ar h'efőn, 20-án este
ven megkezdni a leg-
póbat és kéri az
megjelenését.

de Lapidás E. E.
Baron i. Pap K.

AT

...mélkül, hogy a csalásról sejtelmük is lett volna.

Ezt a történetet csupán a beavatók ismerik. Nem azért beszélték el nekem, hogy megnevezzem vele, hanem hogy Salamon királyt dicsőítsék. Csúpan az énekek Éneke az, amivel nem tudnak megbárátkozni. Mikor egy kopt paptól megkérdeztem, hogy Salamon királynak ez az állítólagos műve, a legszebb szerelmi ének, amelyet valaha írtak, nem az etiópiai dinasztia híres énekejéhez íródott-e, a pap méltatlankodva kiáltott fel:

— Szó sincs róla! Salamon király írta, de a Fáraó leányához. A fiatal nőknek és a papoknak ma is tilos nálunk az Énekek Énekét olvasni.

De a mosolyból, amely szavait kísérte, megértettem, hogy a fiatal papok nem nagyon tisztelik ezt a tilalmat.

A legenda azt tartja, hogy aki a Kék-Nilusának birtokában van, kénye-kedve szerint szabályozhatja Egyiptom öntözését. A számos kiszáradt folyamagy és patakmeder, amellyel utamban találkoztam és amely mind északnyugati irányba vitt, június havában hirtelen éppen úgy megteltek vízzel ma, mint ötezer évvel ezelőtt, azonképpen, ahogy a régi egyiptomiak leírják. De ha az áradás időszaka ismeretes is, az áradás mértéke és jelentősége változó. A Kék-Nilus, ha vizét az eső megdagasztja, nem szabadító módjára, hanem mint haragvó istenség vonul végig Egyiptomon.

Ugyanakkor minden forgalom megáll. Négy hónapon át közlekedni teljes lehetetlenség, mert a folyam medrei az egyéjjli járható utak.

Vagy száz vízer táplálja a Kék-Nilust, azonfelett a két északról jövő nagy mellékfolyó, a steppe felől pedig az Atbara forrásainak vize ömlik a Tana tóba. De mindezek a vizek Szudán határáig áramtában ömlenek a folyóba. A Nilus forrása, mely a Tana tó déli végében fakad, csak jelentéktelen mennyiségű vízzel táplálja a folyót.

Egy ingoványnak a közepén egy hirtelen lejtő dombnak a tetején bambuszkerítés vesz körül egy négyzetméter kerületű lyukat. Meglehetősen mély kut van ott, melyből igen hideg viz folyik csöndesen egy keskeny árokba, hogy csakhamar eltűnjék kelet felé. Ebben a szerény kútban a környéken élő pogányok a Nilus forrását tisztelik. Tíz nappal a Sirius csillag feltünése után a pap egy fiatal tehenet áldoz fel és az áldozás előtt a forrásba meríti az állat fejét. Eléneklük a fiatal Abbai dicsőítő énekét, Abbaiét, akit „a világ fényének és szemének” neveznek. Ilyenkor minden évben örök barátságot esküsznek az etiópiaiak, de ez nem akadály arra, hogy elől- ről kezdjék az öldöklést, szakasztott úgy, ahogy a fehér emberek szokták a békeszerződés aláírása után.

A Tana tó a maga háromezer négyzetkilométeres felszínével hatszorta nagyobb a Genfi tónál. A Kék-Nilus végighalad rajta, aztán kiömlik a déli végén. Ott terem a paprika, meg a kávé, amely nem arabus eredetű, mint ahogy általában hiszik, hanem etiópiai, ugyanúgy, mint az a sárga virág, amelynek tuskás, fekete magvai általában rubának, belefuródnak bőrünkbe és kétségbeesztnek bennünket.

Az a vízmennyiség, amelyet a Kék- Nilus dél felé kanyarodva elvisz innen, mindössze három százaléka annak a vízmennyiségnek, amelyet azután hőmpolyget medrében, hogy számos mellékfolyója beléje öntse vizét. Mesebeszéd azért az, hogy eredeténél bárki is más irányba tudná téríteni a Nilust és azok az ősi legendák, amelyek még a fáraók korában keletkeztek és máig is a nép száján élnek, teljesen alaptalanok. A hidrogafusok, elsősorban Sir William Garstens kutatásai már 1902-ben tudományosan megcáfolták a legendákat.

Amire az angolok a Tana tavon törek- szenek, az nem egyéb, mint olyan gát építé- se, amely a tavat vízgyűjtő medencévé alakítsa át. Beöle táplálnák elégséges vizet a tél száraz hónapjai idején a gésirai gyapotültetvények öntözömvizeit. Az amerikai White-cég errenézve terveket terjesztett Abesszinia császára elé. A Tana tó és Szudán között elterülő terület mindenestere az angoloké lesz, bármiképp végződjék is a háború.

A népszövetségi tanács ma kezdődő ülészakájának napirendjén szerepel a németországi menekültek kérdése

Az angol zsidó delegáció Newyorkba érkezett. Herbert Samuel amerikai küldetésével párhuzamosan a Népszövetségen keresztül politikai akció indult meg a kivándorlás és a tőkeátvitel kérdéseinek rendezésére Németországgal. Göring lapja pogrommal fenyeget, ha a külföld nem járul hozzá a német kormány által követelt átvitel-feltételekhez

London, január 20. Sir Herbert Samuel, Lord Bearsteds és Simon Marks, az angol zsidó delegáció tagjai, tegnap reggel a Majestic gőzösn Newyorkba érkeztek, ahol impo- záns fogadtatásban vólt részük. Az angol delegáció az amerikai zsidóság vezetőivel és Amerika nemzsidó méltóságos vezetőivel karöltve, nagyszabású tervet fog kidolgozni Newyorkban, amelynek célja önkéntes gyűjtés útján hárommillió font felhozása Ameri- kában, Angliában és más országokban nagy zsidó tömegek Németországból való kieme- lésének és Palesztinában, valamint más orszá- gokban való leteleítésének lehetővé tételé- re. Általánosságban 250 ezer németországi zsidó áttelepítését célozza a newyorki terv.

Samuel küldetése és Németország

A Reuter távirati iroda illetékes helyről nyert információk alapján rámutat arra, hogy az angol zsidó vezetők amerikai kül- döttsége tisztán konstruktív jellegű akcióra irányul és nincsenek politikai céljai. Mérték- adó zsidó részről már eddig is kijelentették, hogy Herbert Samuel és társainak amerikai útja nem függ össze semmilyen tervvel, mely újabb tőkeátvitelt jelentene Németország- gal a német árúk kivételével formájában oly- képpen, hogy a kivett árúk értékének leg- alább a fele deviza formájában visszafolyjon Németországba. Német részről továbbra is fentartják ezt a feltételt és követelményt a zsidók és a zsidó vagyonszámítások kiván- dorlásával szemben, az angol zsidó delegáció amerikai küldetésének azonban semmilyen kapcsolata nincs ilyen tervvel.

Természetes, hogy Herbert Samuel küldé- tése nem lehet egyoldalú kezdeményezés és ize álva nem vehető keresztül. Emellett ter- mészetesen elengedhetetlenül szükséges olyan politikai akció befűdítása, mely az amerikai akcióval párhuzamosan halál. Ez az akció azonban már nem a zsidó vezetőknél hanem a Népszövetség és azon államok ügye, ahol be- fogadásra kel, hogy találjanak a menekültek. A Zsidó Távirati Iroda értesítése szerint biz- tosra vehető, hogy

a Népszövetség tanácsa ma kezdődő ülés- szakáján az olasz—abszin kérdések mel- lett a német menekültek ügyét is napire- ndjébe tűzi és azt egyik főponként fog- ja tárgyalni.

A Times értesítése szerint népszövetségi körök követelni fogják Németországtól, hogy tegye lehetővé kivándorlóinak számára vagyo- nuk együtlenek kivételét, hogy az új or- szágokban új egzisztenciát teremthessenek. A londoni lap szerint elképzelhetően, hogy ezen országok hozzájárulnának ahhoz a tervhez, amelyet német kormánykörökben hangoz- tatnak és amely azt jelenl, hogy a kiván- dorlók német árú formájában transzferálják vagyonukat azzal a feltétellel, hogy ezen export ellenértékének egy része deviza for- májában kerüljön vissza Németországba.

Mértékadó német körökben — írja a Times — mely körök tudják, hogyan jár ma a szél, nem hisznek túlságosan egy ilyen árútranszfer-tervezet sikeré- ben, amélt is látható elhidegülés mut- atkozik az egész elgondolás ellen, hogy újabb német zsidó tömegeket vigyenek vagyonszól Németországból.

Göring lapja, az Essener National Zeitung legutóbbi számában viszont azzal fenyege- dik, hogy ha a külföldi likart a német-zsidó vagyonszól „iszta” kivételének feltétele mel- lett, úgy Németország erre „radikális intéz- kedésekkel” fog felelni a német zsidókkal szemben azoknak a kijelentéseknek értelmé- ben, amelyeket Hitler a nürnbergi törvények meghirdése alkalmával tett. Külföldi kö- rökben ezt a fenyegetést olyképpen érte- lmezik, hogy bizonyos náci-csoportok, sem- hogy a kivándorló zsidók magukkal vgyék vagyonuk nagy részét, inkább „pogrom” ut- ján fogják megoldani a kérdést. Külföldön azonban az a vélemény, hogy egy ilyen pog- rom nem lesz többé „tisztán belső német ügy.”

Az angol-zsidó delegáció tagjai

Az angol-zsidó delegáció amerikai küldé- tésének már az a tény is nagy jelentőséget kölcsönöz, hogy olyan személyiségek alkot- ják ezt a delegációt, akik igen fontos szere-

pet játszanak az angol birodalom közéleté- ben.

Sir Herbert Samuel, az angol-zsidó delegá- ción vezetője, 1870-ben született Liverpool- ban. 1902-től 1918-ig liberális képviselője volt a yorkshirei kerületnek, 1905-től 1909-ig belügyi alminiszter, 1910-től 1916-ig postai- ügyminiszter, 1916-ban pedig a háborús nemzeti kabinet belügyminisztere. 1919-ben speciális angol megbízott Belgiumban. Még a háború alatt közeledt Samuel a cionista mozgalom- hoz és elnöke volt egy, a cionista vezetőség mellett működő zsidó tanácsnak. 1920-ban Palesztina főköormányzója nevezték ki. Angliában való visszatérése után a liberális párt elnökévé választják és újra tagja az al- sódháznak. 1932-ben belügyminiszter lett Macdonald nemzeti kormányának. A legutóbbi választásokon elvesztette parlamenti mandá- tumát.

Lord Bearsteds, a delegáció másik tagja, apjától örökölte nagy vagyonát és előkelő pozícióját, aki az angol petróleumiparban ját- szott vezető szerepet. A fiatal lord Bearsteds a katonaságnál kezdte pályáját, már a hábo- ru előt százados volt és a világháborúban sokszor kitüntette magát. Ma is tisztele bel- parancsnoka egy katonai osztagnak. A zsidó közéletben is előkelő szerepet tett szert és elnöke volt a „League of British Jews”- nek.

A delegáció legfiatalabb tagja Smon Marks, a Marks & Spenser cég felügyelő- zottságának elnöke, mely cég a legtöbb áruházal rendelkezik Angliában. A kormány gyakran veszi igénybe Marks tanácsait.

A németországi zsidók kérdése a Népszövetség előtt

Genf, január 20. A Zsidó Távirati Iroda legújabb értesítése szerint a népszövetségi tanács ma kezdődő ülészakájának napirendjére tűzték a Népszövetség állásfoglalásának kén- dését a menekülügyi kérdések megvizsgá- lására kiküldött szakértő bizottság jelentésé- vel és James Macdonald népszövetségi főbiz- tos lemondó levelével szemben. Az ülészak január 25-ig fog tartani és egy teljes napot fognak szentelni a fenti kérdéseknek. A me- nekülügyi kérdések előadójaként az equadori

köztársaság delegátusa fog szerepelni. A szakértők jelentése kétféle javaslatot tar- talmaz. A javaslatoknak első része azokra az ideglenes intézkedésekre vonatkozik, ame- lyeket a menekülügyi védelem szervezete tesz szükségessé 1936 szeptemberéig, amikor a Népszövetség közgyűlése fog véglegesen dönteni az egész kérdésben. Ezen ideglenes intézkedések tárgyában már most fog dön- teni a népszövetségi tanács. A javaslatok második része, mely a végleges intézkedése- re irányul, kívül esik a most összeült tanács hatáskörén és ezek tekintetében a döntés a szeptemberi közgyűlés számára tartatik fenn.

Amennyiben nem lesz opozíció — és ez valószínűnek látszik —, úgy az equadori delegátus jelentésének meghallgatása után, aki a szakértők ideglenes javaslatának el- fogadását fogja ajánlani, a népszövetségi ta- nács határozatot fog hozni megfelelő szemé- lység kinevezésére a Nansen-hivatal élére és külön személyiség kinevezésére a német me- nekültek ügyének főbiztosává, hogy azt a szakértők jelentése ajánlja. Mindkét kineve- zés a szeptemberi közgyűlésig tart. A Nan- sen-hivatal elnökségére a legposzibilisabb jelöltként Hansen norvég professzort kom- binálják, míg a német menekültek ügyének fő- zosa előreláthatólag valamely angol szemé- lység lesz. Hivatalos körökben az a vé- lemény, hogy erre a posztra magasállású an- gol személyiséget kell kinevezni és a legposz- zibilisabb jelöltként Hoare volt angol kül- ügyminisztert kombinálják. A végleges ki- nevezést a tanács előreláthatólag nem az ülészak folyamán, hanem néhány héttel később fogja csak eszközölni. Az ily módon kinevezett személyiség a szakértők javasla- tainak megfelelően, a népszövetségi titkárság technika osztályának segítségével fogja ke- resztülvinni a szakértők által előirányzott in- tézkedéseket.

Hogy a tanács a kinevezendő főbizos hatáskörébe fogja-e iktatni a németországi menekültek kérdésének politikai részét is, ahogy ezt Macdonald főbizos követeli le- mondó levelében — még bizonytalan. Döntő fontosságú ebben a tekintetben a nagyhatal- mak állásfoglalása és különösen Angliáé.

Megtalálták a Déli Sark jégmezőin eltűnt pilótákat

Egy kutató repülőpilóta akadt rá az 54 nappal ezelőtt eltűnt emberekre

London, január 20. Ötvennégy nappal ezelőtt a Déli Sark jégmezőin eltűnt Elsworth és Kenyon pilóták repülőgépe. A felkutatására indult „Discovery” mentő- hajón levő repülőgép, amikor a hajó a „Bálnák öblébe” érkezett, elindult „Little America” felé, amely nyolc kilométernyire fekszik. A gép pilótája örömmel állapította meg, hogy utja sikerrel járt, mert megpillantotta maga alatt Kenyon pilótát, akihez kis ejtőernyőn élelmiszert és levelet dobott le, amelyben értesítette,

hogy hajó érkezett megmentésükre. Ken- yon a levél olvasása után elindult a hajó irányába. Néhány óra múlva találkozott a hajóról elindult számos mentőcsapattal, amely szintén keresésére indult.

Kenyon elmondotta, hogy repülőgépe- nek amelyet Elsworth-al együtt vezetett, elfo- gyott az üzemanyaga és így kénytelen volt Little Americától 35 kilométernyire leszá- lani. Little Americától szónon közelítették meg és itt töltötték az 54 napot.

A „Pharos” legközelebbi kötete:

Az új Palesztina új héber költői

Jichak Landan, Abraham Slonszky, Eliséva, Rachel, Uri Zwi Grinberg, Tschernichovszky, David Simonovitz, Zalman Schnéur, Avigdor Hameiri és Mose Slangor versei Adler Hubert művészeti fordításában. A kötet bevezető tanulmányát Barzilai István írja. Az új Palesztina új héber költőinek anthológiája csak korlátozott példányszámban jelenik meg. Eppen ezért előre rendelje meg!

Népszerűtlen könyv az összes cionista és zsidó ifjúsági szervezetek és kulturegyesüle- tek számára! A „Pharos” eddig megjelent kötetei: „Zsidó miniatűrök”, „A jövő er- szény”, „Calea Vacaresti” I—II, „Magnolia Street” I—II. Kaphatók a „Pharos” zsidó könyvkiadónál: Cluj, Str. Baron L. Pop 23.

Az o az üg

Zigre inditvo

Oradea, január 20. A Casa Nat. jöttek össze az. mán tgjal. A gy. nevezett jogi és a gyűlésen 62 r.

A gyűlés tárg. kamara. gyűlés. Mint ismerete. tájára három h. ben az ügyben. gyűlésen csak n. jelent meg. A k. tak és ezzel a. nek, hogy nem. nyező Román U. Ezt a gyűlést. védi Bokk me. kisebbségi ügyve. Ilyen előzmény. nap váratlanul. Nationala termé. már a román. nélkül megje. marai dékann. terel.

A gyűlés hat. és Oradea kisé. néssel áll az es. határozatokat.

a város polgá. s ahhoz hozzáj.

A január 28-i. igen viláos lefo.

A gyűlés déle. a Casa National. los gr kamarai. majd pedig meg. hogy az összehv. az oradeai ügy. Vázolta azok-t. lyek az o.szag. lábrakaptak és. Oradeán is erős. kamarában a ro. jutni s ezt csak. szol darítása utj. — Bár a ro. kell hogy legyű. dr — mégis m. hogy az általa. ne lépjük át a. ezért felhívom. cional zmus zás. megértésére né. határozatot.

Zigre Miklós. man ügyvéd. lásra s kifejté. a román ügyvé. vend, hogy a. számban jelente. Dr Roxin Tód. megyei tagozat. denekelőt aró. történetében a. szerepet játszo. jövőben is. Kér. az oradeai. nyába csak.

— Szüksége. hogy az ügyvé. megerősödjék.

a kisebbségi. hogy legyű. segek bebiz. meket tápi. — Ne kény. ket passzív rez. a románság p. ta szét Magya. A következő. cioniscaranista. goztatta, hogy. gyakrabban k. és tanácskozn.

Ezután Zigr. Sever ügyvé. ajánlatát feje. her részt a. minden román. javíton az ál. Az ifju ügy. beszél, aki vár. A fiatal bil. rát és arra. a nyomort. Major Mikl.

SPORT

Eddig ötezer résztvevő jelentkezett a téli Makkabiadára

Besztercebánya, január 20. A második téli Makkabiada előkészítő bizottságának elszámlálási osztálya gondoskodott 5000 eddig bejelentett résztvevő kitűnő ellátásáról és elhelyezéséről Besztercebányán, Siac fürdőben és Zvolenben. Szükség esetén ez a szám felemelhető, de csak azoknak tud kifogástalan elhelyezést és ellátást biztosítani a bizottság, akik idejében bejelentik részvételüket. A Kassai, pozsonyi, prágai és brünni rádióadókat helyszíni riportokat és előadásokat fognak közvetíteni a téli Makkabiadáról. A hó viszonyok igen kedvezőek Besztercebányán. Bel- és külföldön egyaránt egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg a besztercebányai téli játékok iránt, és már most bizonyosnak látszik, hogy a második téli Makkabiada az olimpiai játékok mellett a téli szezon legfontosabb és legnagyobb nemzetközi sportrendezvénye lesz.

JUVENTUS—CFR 5:2 (2:0)

Bucuresti, január 20. Bucurestiben tegnap játszották az év első labdarugómérkőzését a Jan Seba-kupaért. A Juventus csapata, miután már 5:0-ra vezetett, az utolsó percekben magára talált CFR két szépítő gólya után 5:2 arányban győzött a vasutascsapat ellen. Az eredmény alapos meglepetés. A gólokat Palmer (2), Koronyi, Vejsa és De Vittore, illetve Georgescu és Barbu lökték.

Timisoara. Ferdinand Téli Kupa mérkőzések eredményei: Electrica—Fratelia 11:0 (5:0), Kinizsi—Venus 5:1 (2:1), Juventus—IOBT 3:2 (2:2), TMTE—Fortuna 10:0 (2:0), Progresul—Unirea 3:0 (3:0), Galvani—Rapid 3:2 (3:2), ILSA—Kadima 4:2 (3:0).

Sibiu. HTV—NSE 5:0 (4:0).
Arad. Gloria—Olimpia 10:0, AAC—Astra 0:0.

AUSZTRIA EGY GOLLAL LEGYŐZTE SPANYOLORSZAGOT

Madridból jelentik: Ausztria válogatott labdarugó csapata 35.000 néző előtt, Langenus kitűnő bíraskodása mellett 5:4 (2:2) arányban legyőzte Spanyolország válogatottját. A mérkőzés egyetlen ellenfelei küzdőimnek jegyében folyt, hol az osztrákok, hol a spanyolok voltak enyhe féltényben. A spanyol válogatott egy időben 3:2-re vezetett, az osztrákok azonban egyenlítették, a spanyolok ismét megszerezték a vezetést, az osztrák csapat azonban újra kiegyenlített, majd a győztes gólt is megszerezte. A gólokat Zischek (2), Bänder, Bican és Hanreiter, illetve a spanyolok részéről Irarago, Longara, Reguero és Emelin lökték.

Budapest. Magyarország—Japán 5:2 (0:2, 4:0, 1:0). Jégbokki, barátságos.

A budapesti Bragadiru negyedik lett a tálai nemzetközi jégbokki tornán Csehszlovákia jelentik: A társai nemzetközi jégbokki tornát a parisi Santa csapata nyerte meg a bécsi EKE előtt. 3. CASK Prága, 4. Bragadiru Bucuresti, 5. VS Bratislava, 6. HC Tatry. A torna részletes eredményei a következők: EKE—CASK 1:1, Bragadiru—VS Bratislava 1:1, Sparta VS Bratislava 8:0, Sparta—Bragadiru 4:0, CASK—HC Tatry 1:0, EKE—HC Tatry 4:2, VS Bratislava—HC Tatry 4:3, CASK—Bragadiru 4:0, Sparta—EKE 1:0 (döntő).

Az USA olimpiai jégbokki csapata újabb három mérkőzést játszott Londonban. Eredmények: Wembley Lions, Canadian vegyes—USA 10:5, Earls Court Bengers Kensyton vegyes—USA 3:1, Richmond—USA 5:5.

Málta. A bécsi Venna labdarugócsapata utolsó turamérkőzése az Olimpique csapatával 2:2 arányban döntetlen maradt.

Prága. Barátságos labdarugómérkőzések: Sparta—Bohemians 5:0 (2:0), Slavia—Viktoria Ziskov 3:1 (2:1).

Magyarország műkorcsolyázó bajnokságában a férficsoporthban Pataki Dénes, a nők közül Boond Éva, a vegyesben a Rottler—Szollás dr. pár lett első.

Joe Louis 85 másodperc alatt ütötte ki ellenfelét. Newyorkból jelentik: 17.000 néző előtt került sor a Joe Louis—Rezlaiff ökölvívő mérkőzésre. Joe Louis a 85. másodpercben knock-out-tal győzött. Joe Louisnak ez egyébként 24.ik mérkőzése, amelyen knock-out-tal nyert.

Ötvenszázalékos vasúti kedvezményt ad Csehszlovákia a téli Makkabiad résztvevőinek. Prágából jelenti a Zsófi Távirati Iroda: A cseh vasúti gázgáz órág rendelkezést tett közzé, melynek értelmében a besztercebányai téli Makkabiad résztvevői számára Csehszlovákia területén, esetleg határtól határig ötvenszázalékos vasúti kedvezményt ad.

KÖZGAZDASÁG

Repülőbizottságok felülvizsgálják az összes kompenzációs exportügyleteket

A kompenzációs vállalatoknál felderített állítólagos visszaélések hullámai mind nagyobb körökbe terjednek ki. A pénzügyminisztérium most elhatározta, hogy a visszaélések felderítése érdekében repülőbizottságokat nevez ki, amelyeknek az lesz a feladatuk, hogy az összes kompenzációs uton történt exportügyleteket visszamenőleg ellenőrzés alá vonják. Természetesen

főleg annak a megállapítására töreksenek, hogy az exportőrök elszámoltak-e rendszeren a befolyt devizákkal, illetve hogy az exportdeklarációk ugyanazokat az adatokat tartalmazzák-e, mint a Banca Nationalához benyújtott okiratok?

A bizottságban pénzügyi felügyelők és vámfelügyelők vesznek részt.

Közös egyesületbe akarják tömöríteni az összes romániai pénzintézeteket

A Romániai Bankok Egyesülete a napokban A. Stefanescu elnökletével értekezletet tartott, amelyen a banktörvény által teremtett helyzetet foglalkoztatták. A megbeszélés fontosságát hangsúlyozza az a körülmény, hogy az értekezleten a fővárosi nagy bankok megbízottain kívül a kis- és középbankok egyesülete és az erdélyi román pénzintézeteket magába ölelő Solidaritatea is képviseltették magukat.

Stefanescu elnök beszámolójában elégedetlenségét fejezte ki a jelenlegi viszonyok felett, mivel manapság sem a parasztréteg, sem az iparosok és kereskedők, sem pedig a városi ingatlanulajdonosok nem tudnak kölcsönhöz, hitelhez jutni.

Al. Savulescu követeli, hogy a banktörvényt gyökeresen módosítsák, mivel az mai konstrukciójában egyáltalában nem felel meg a követelményeknek. A törvényt beszél ugyan felülvizelt és ellenőrzési ténylekedésekről, amelyeket a bankok felett akarnak gyakorolni, mindaddig azonban,

amíg a pénzintézetek jelenlegi stagnálása tart, ez a felügyelet teljesen fölösleges és céltalan.

Virgil Petruscu a kis- és középbankok nevében megállapítja, hogy a hitelélet visszaállítására vonatkozó törvény egyáltalában nem érte el célját, mivel a törvényben megszabott intézkedések elégtelnek mutatkoznak. Módosítani kell ugy ezt a törvényt, mint a banktörvényt is, mely utóbbival kapcsolatban súlyos sérelmek minősít, hogy a fennálló kisbankok szerzett jogait egyáltalában nem ismeri el. Kifejezi azután egyesületének azt a kívánságát, hogy az ország összes pénzintézeteit egy közös érdekvédelmi egyesületbe tömörítsék, amelyben a jelenleg működő szakmai egyesületek is képviseltessék magukat.

Az értekezlet végül elhatározta, hogy a megvitatott kérdések végleges tisztázása érdekében még január folyamán közgyűlést tart.

A CONSUM új száma a hét eseményeiről a következő főbb cikkeket tartalmaz: Ötven százalékra emeli a Jegybank az erős valuták prémiumát. Speciális bizottságok vizsgálják felül a kompenzációs uton exportált összes áruk vámdeklarációját. Tíz év óta ez évben először zárul felesleggel az állami költségvetés. Az összes autorizált bankok fokozatosan visszahívják az exportgaranciák nyújtására szóló jogosítványukat. Közel hatmilliárd lej összegű régi tartozást egyenlített ki az állam a konszolidációs kölcsön után november közepéig. Sem az ipart, sem a kereskedelmet nem elégti ki a január 13-án életbe lépett középértékátlázat. A banktörvény módosítására tett javaslatokkal foglalkozott a Legfőbb Banktanács legutóbbi ülésén. Fizetésképtelenségek. Új cégek és cégváltozások. Közszállítások és árlejtések.

Ötven százalékra emeli a jegybank az erős valuták prémiumát. A Banca Nationala az illetékes pénzügyminiszteri tisztségűvel karöltve megvitatás tárgyává tette a jelenlegi 38 százalékos valutapremium további fenn tartásának kérdését. Az ügyet az erre aktuális, hogy a 38 százalékos prémium elégtelnek bizonyult az eme prémium mellett az export azon országok felé, amelyek devizakereskedelmére szabad, jelentékenyen visszacsúszott. Bucuresti lapje ennek szerint a Banca Nationala elhatározta, hogy a valutapremiumot 50 százalékra emelik fel. Az új prémium február elején lép állítólag életbe.

SZÍNHÁZ-FILM

Az ur katonái

Az a hír, hogy a mi színházunk is kitűnő előadására Emel Lavery világhíru színművét, Az ur katonái, va ósággal lázba hozta a közönséget. Ez nem is csoda, hiszen ez a darab egymásután hódította meg Amerikát, majd pedig Európa világvárosait s a budapesti pártatlan nagy siker híre hozzánk is eljutott.

Az ur katonái meg is érdemli ezt a rendkívüli érdeklődést, mert izgalmasabb, érdekesebb és ugyanakkor értékebb színdarab régen nem szerepelt színpadon. Nincs ember, aki közömbösen mehetne el mellette, tartozzék bármely osztályhoz, bármely felekezethez, legyen hívő, vagy hitetlen. Problémái minden emberhez szólnak s annyira mai és mégis egyetemes kérdést tárgyal, hogy ez magyarázza meg azt az általános érdeklődést, amelyet világszerte felkeltett.

A mi színházunk különösen szívén viseli ennek a darabnak a sorsát. Egészen nagyszabású, új díszletek készültek a darabhoz. A színház ezáltal valóban nem kímélt semmi költséget, hogy Az ur katonái melő keretben találjon otthon a mi színházunkban is.

Az előadást Kádár Imre rendezi, a kórusokat Stefan Desz József tanította be és vezényli. A díszleteket Rajnai Sándor és Ku-

delasz Károly készítették. A darab bevezető szerepében vendégként fellép Kovács György, a budapesti Vigzínház tagja. A többi vezető szerepeket Tóth Elek, Borovszky Oszkár, Balázs Samu, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Simon Tibor, Nagy István, Lantos Béa és Báza Éva alakítják, utóbbi egy tíz éves kislány játszik.

Az ur katonái ezen a héten szerdán és csütörtökön este fél kilenckor s pénteken és vasárnap délután hat órákor játszik.

HETI MŰSOR:

Kedd fél 9: A VALLOMAS, (Kovács György a budapesti Vigzínház tagja és Fényes Alice felléptével. Negyedszer.)

Szerda fél 9: AZ UR KATONAI. (Emmel Lavery világhíru színműve 3 felvonásban, 10 képpben. Londonban 500, Bécsben 250, Budapesten eddig több mint 200 előadást ért meg. Teljesen új kiállításban. Kovács György vendégfelléptével. Premier-bérlét 18.)

Csütörtök fél 9: AZ UR KATONAI. (Rendes bérlét 18.)

Péntek d. u. 3: AKI MER AZ NYER. (Olcsó helyárrakkal.)

d. u. 6: AZ UR KATONAI. este 9: ERETTSEGI. (Nyolcadszor.) Szombat d. u. 3 órákor: Gülü baba. Ifjúsági előadás, olcsó helyárrak.

d. u. NAGY SZEREBLEM. (Kovács György, a Vigzínház tagja, mint vendég. Károlyi Leona felléptével. Olcsó helyárrakkal.) este 9: NASZUT BECSBE. (Szántó Armand, Szécsen Mihály és Carlo de Fries órási sikerű legújabb operetje. Budapest a Kamaraszínház Budapest—Wien cím alatt eddig 100-szor játszott. Kovács György vendégfelléptével. Soly mosán Magda, Sándor Stefi, Jenel János felléptével. Premierbérlét 19.)

Vasárnap d. u. 3: A MONTMARTREI IBO-LYA. (Olcsó helyárrakkal.)

d. u. 6: AZ UR KATONAI. (Kovács György felléptével.) este: NASZUT BECSBE. (Kovács György felléptével.)

Hétfő fél 9: NASZUT BECSBE. (Kovács György felléptével. Rendes bérlét 19.)

ROMAN OPERA MUSORA:

Szerdán, január 22-én: Aida. (Szabó Z. baritonis ával.)

Pénteken, január 24-én: Turandot. Vasárnap, január 26-án matiné: Szevilla borbély.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két műsor. I. Premier. Ma éjszaka várják. Fősz. Bebe Daniels. — II. Hollywoodi bál. Stan és Bran. Mickey Maus, Lupe Velez. Kezdeté 3, 6, 9 órákor.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden szenzációs premier! A legfantasztikusabb, legizgalmasabb slággerfilm. A fekete szoba. Bor's Karloff al, ki kétszörös szerepben élte legjobban alakítását nyújtja. Csak felnőtteknek! Műsor előtt új Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vasárnaponként 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelképet levelet csak egy továbbítunk, ha postabélyeg mellékelve van.

Házasságokat tartos eredményes közzététel a szociális összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Magyarországi zárolt pengéért vagy ingatlanért elcserélném kétféle lej érő oradei házat. Fodorná, Budapest, Vas Gerebet uca 22 szám.

Intelligens utazó tisztviselőt keres nagyvállalat. Írásbeli ajánlatokat „Aktivizációs” jelképpel a Radio hirdetési iroda (Cluj, Str. Iuliu Maniu 3) továbbít.

Azonnali belépésre keresek fiatal leányt, ki könyvelésnél segítségemre lenne. „Szombaton zárva” jelkégre.

Kiadó szoba-konyha, bútorozva vagy üresen. Azonnal átvehető. Axente Sever 36.

Jogvégező nő, gyakorlat céljából állást keres. Ügyvéd urak címét a kiadóba kérem „Sagara” jelkégre.

Egy szoba-konyha lakás, mellékhelyiségekkel, febr. 1-re és két szoba-konyhas lakás, mellékhelyiségekkel, febr. 1-re vagy 15-re kiadó, naps oldalon. Str. Maloasă 19. Metro-pol háta mögött.

Gyárosok figyelmébe. Amerikából hazajöttem, ahol 8 évig nagy kereskedelmi vállalatnál vezető állást töltöttem be, gazdag tapasztalatokat szereztem a kereskedelmi téren. Előkelő gyárosok képviselője Erdély és Bánát részére elfogadom, bármilyen szakmában. Megbízhatóságomról előkelő cégek referenciával szolgálhatok. Leveletet a kiadóhivatal továbbít. „Elsőrendű erő” címen.

Keresek féltelenül tiszta, napos, különbujára utó butorozott szobát, fürdőszoba használatra. „Tiszta” jelkégre.

Cukrász, élelmiszeripari, esküvőkre és egyéb alkalomokra rendeléseket a legkezebb kiváltságban, nagyonosan készít. Adler, Str. Dublău 8.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

A nem es

Bucuresti, mas politikai nagy partok gyulléseket é hangzott el. ságügyi állam a parasztállam társadalmat-reális érzék felkészült e állam ideológiai professz (hogy a par narchikus, az nemzettől, az tól ered. Ber analízálva re kat állapított lehet az orsz be kényszerít teznek, amely rájától és sz

A lasival s rál's gyűlést noka lamand nak a közjoe és hosszu tar amelynek mó szág konszoj erös és komo demokraikus mányokkal re remtben meg godt fejlődésé párt a helyén mértékben tel

Határozottan séges ag áci mely veszedé jól irányított fejlődhet nyug mokrata öntu ki kell küszö olda.ról jöjjen kapasai nem o mert azok a választójogi fejlődő ország nak a közjoe lasztók bizalm jog csak akko giát csinálnak G. Duca egés az általános a Ben látták az sának utját. A tradíció melle a felvilágosod ban.

Méhednői, tegnap nagy választási kar mos vezető e zött felszólal tudescu Motru tarca volt mi Michalesche st távolítani az és a közpénze tehet az orszá kében kormány tációkat illet, nem lehet a adhat lelkét amely mindig érdeke't. Gogá part — mon nemzeti párt szkött, m g a véreztek. Mi nem programt mányos fórum megkapni. A akarunk hábor tárainkat, m n is, nem ugy m

KERJ

Milyen legyen a Wizo Uj Kelet-melléklete

Kedves Vezetőség!

Mint a Wizo-melléklet egyik buzgó olvasója, régóta foglalkozom azzal a gondolattal, hogy megírom egyszer a t. vezetőségnek, hogy nem tartom helyesnek a melléklet mai formáját. Minden héten újabb kíváncsian várom a mellékletet és minden héten újabb csalódom, mert tisztelettel a kevés kivételnek, nem találok meg benne azt, amit szeretnék. Lehet, hogy ezen felfogásban egyedül állok és lehet, hogy a többség másképp látja ennek a kérdésnek helyes megoldását, éppen ezért nem is csoportom nevében, hanem névtelenül fogom elgondolásomat kifejtani.

Nem látom be, hogy miért ne nézhetne ki a Wizo-melléklet kcsinyben éppen úgy, mint bármilyen más újság. Miért ne lehetne itt is hetenként vezércikk, esetleg tárcsa, apróbb tudnivalók, utmutatók? Az egyetlen rovat, mely megvalósításra talált, a „hírek”, melyek azonban azért, hogy más anyag hiányában túl sok helyet foglalnak el és túl terjedelmesek, sem felelnek meg a célnak, mert egyhangúvá, mondatnám unalmassá teszik a lapot.

Több ízben alkalmam volt már országos megbeszéléseken és konferenciákon részt venni és mindig újabb ószin és örömmel és büszkeséggel halottam vezető asszonyainkat felszólalni és beszélni. Mi az oka annak, hogy a vezetőség, tagjai és a többi okos Wizo-asszonyok még sem írnak a Zsidó Asszonyban?

Miért nem ajánl a Zsidó Asszony nekünk olvasmányait, miért nem foglalkozik a mai idők súlyos speciális zsidó asszonyi problémáival, a neveléssel, a hebra zációval? Egy szóval miért nem csinál a vezetőség ebből a mel élekből — melyet a Wizo meglehetősen anyagi áldozatok árán tart fenn — eleven fórumot a mozgalom számára? Meg vagyok győződve róla, ha a vezetőség megteremtene a kezdetet, a vidéki asszonyok maguktól is jelentkeznek a továbbiakban és így sikerülne a lapot elgondolásom szerint k építeni. Annak idején, mikor a Zsidó Asszony megalkult, mi tulbuzgón gyermekmellékletet is akartunk hozzácsatolni. És mi lett ezen tervekből? A melléklet még az asszonyoknak sem nyújt teljese, nem hogy gyermekek részére tartalmazna valamit.

El tudnám képzelni, hogy pl. havonként egyszer más és más Wizo-csoportnak szentelnék a lapot, vagyis az egész melléklet anyagát az a csoport szolgáltató a vezércikkkel és egyéb tudnivalókkal kezdve a hírekig. Ily módon nemes versengés indulhatna meg a csoportok között, hogy melyik tudná a legérdekesebb és színesebb mellékletet összeállítani.

Még egy szemponot szeretnék felhozni a melléklet reorgan zációja mellett! Az Uj Kelet ma Erdély elismeren legjobb napilapja. Ezt a nívót mindenképpen igyekeznünk kellene tartani és nem mentni a központot az

— Az Erdélyi Wizo Föderáció központjának felhívása csoportjainkhoz: Ezután is örömmel értesítjük csoportjainkat, hogy Dr. Oscar Neumann, a csehszlovákiai Cionista Szervezet vezető tagja január 22-ől február 16-ig Erdélyben fog tartózkodni, amikor a következő Wizo-csoportokat fogja meglátogatni, ahol kérdéseinkre az asszonyoknak előadást tart. Timisoara: január 22. Arad: január 23—24—25. Medos: január 26—27. Brasov: január 28—29—30—31 és február 1. Tg. Mures: február 2—3 Cluj: február 4—5. Dej: február 6—7—8. Oradea: február 9—10. Szatmár: február 11—12—13—14 és Balmazújváros: február 15 és 16. Dr. Neumann Oscar, aki hét művétől: Ein Menschenheitspiel, Zwischen zwei Dunkeln, Aus dem Buche Ewigkeit, Flucht aus der Zeit, Rote Perlen, Fahnt nach Osten, Gottes Zigeuner, valamint drámái: Genosse Namenlos, Schattenspiel zu Dritt, T. Strahlen révén a nyugati művet zsidóság előtt igen ismert, tagja a Pen-Clubnak, kiváló szónok és reméljük, hogy munkájával szép eredményt fog elérni és a Wizo asszonyok is sokat fognak profitálni látogatásából.

— sőt ellenkezőleg — hogy a melléklet alján közli az olvasóval, hogy a fentiek nem az Uj Kelet, hanem a Wizo saját szerkesztésében jelentek meg. Kérdés hogy a mai helyzetben nem-e éppen az Uj Kelet ragaszkodik

Az aradi Wizo december havi „Eleven Ujság”-jának tárcája

Írta és felolvasta: HONIGSBERG LICY

Egyszerű kis történetet fogok elmondani és elnézésüket kérem, amiért a tárcsa rovatot próbáom vele kitölteni.

Jó pár év előtt hosszú időt töltöttem Thüringia centrumában Weimárban. Weimár szerencsésen oldotta meg a nehéz problémát: lépést tartani a jelenel, utat mutatni a jövőnek és megőrizni, tovább plántálni, a régi örök szépségű és finom kulturá. Goethe és Schiller városában úgy éreztem, ez a hely, ahol nyugodtan meg lehet állani, itt harmónia, nyugalom és megértés van, az ambiciót, igyekezetet éppen úgy értékelik, mint az eléri eredményt.

Fiatal fejjel és sok illúzióval lelkesedtem mindenért, ami ott látható és érezhető volt; a ragyogó mult és az előre haladó jelen, melyben azért érezhető volt egy régi kultúra csatlósága. Ismertem és szerettem minden kis uccáját, a nagyhercegi palotákat és a régi kispolgári otthonokat, melyek mindegyikében tüveg a t őriznek egy régen elpohadt Marie vagy Elizabeth órnakecskijűjét vagy kis csipkékendőjét, mert Goethe ujjai — és telán ajkai érintették.

Ehazagadók voltak az intézet és a Kunstschule okos, kedves professorai, akik együtt lelkesedtek veünk a komoly és vidám élményekben és új impressiókban. En legjobban a régi óriás nagyhercegi parkban szerettem, évszázados tölgyfák, virágzó bokrok és csodaszép szobrok között. It mutatta meg Weimár, hogy mennyi re megbecsüli az igazi művészetet és tudást. Ebben a parkban meg volt azt hiszem a világ minden nagy emberének a szobra, — elrejtve fák között, vagy tiszások mélyén: német, angol, francia, olasz, magyar, görög, hindu nevek, — nők, tudósok költők, muzsikusok, tekintet nélkül nemzetiségükre vagy vallásukra fehér, fekete vagy rózsaszínű márványban megörökítve. Napokon át bolyongott az ember és mindig újabb remekműre bukkant.

En bevallom, szerelmes voltam Shakespeare szobrára. Valami olyan lelket megragadó volt ebben a szinte élő szoborban, (egy ismeretlen művész alkotása) hogy az én szívaim gyengék ahhoz, hogy ezt érzékeltetni tudnám. A közelben foydogált Weimar kis folyója az Ilm, és a sötét levelel fák szinte körülölelték a fiatal Shakespeare ülő, könynyedén előre hajló alakját, amint fejét kissé lehajtja és finom, tűnődő, valami egészen mélyről jövő mosollyal, mindent átfogó pillantással néz egy szál rózsát, amit hanyagul tart az egyik kezében.

Órákat ültem itt ebben a szép, harmonikus

ahhoz, hogy a melléklet ezen magyarázattal záruljon.

Végül arra kell kérnem a központot és a t. vezetőséget, hogy ne haragudjon rám a fentebb gyakorolt kritikáért, teszem ezt nyugodt lelkiismerettel, mert dicsőően nyilatkozom rólok már nem egyszer. Nevem Weinberger Nándornénál megudható, azért legyen a nagyközönség előtt ismeretlen, mert nem a személy, hanem az ügy érdemel figyelmet, fontosságot.

Egy tulbuzgó Wizo-tag.

és léleknyugtató környezetben, különösen ott tartózkodásom vége felé, amikor szinte naponta bucsuztam ettől a helytől.

It történt egyik nap, hogy két Student jött arra felé — két kedves, intelligens arcu német fiú s miközben előttem elhaladnak, hallom, amint öntudatos hangon mondja az egyik: „Die Juden sind die schadbarsten Würmer auf der Welt, man muss sie vernichten!” (A zsidók a legkártékonyabb férgek, ki kell őket pusztítani!) A másik helyesen bólogatott.

Egyszerre fakó lett minden, az Ilm ragyogó tükre, a napfényes folok, a szobor lágy tónusa. Egy perc alatt megváltozott, távoli és fájdón idegen lett körülöttem a világ és én kabultan ültem a padon. És Shakespeare, a Velencei Kalmár, Shylok zsidó megteremtője, — mindent tudó, messze néző tekintettel, melancholikus, kissé fölényes, de mindamellett megértő mosollyal, kiismerhetetlen távoli nyugalomban állt — ujjai között szinte lehullajtva a rózsát.

Azó a sok idő előtt és régen elhangzott rövid mondtból — mely az én akkori bizakodó és lelkesedő életnek kegyetlen és kilőzönítő élménye maradt — egy egész hatalmas nemzetnek gyűlölködő, vad harsonája lett. És én soha többé nem mentem el Shakespeare szobrához a csöndesen folydogáló Ilm mellé.

Azó a sokszor jut eszembe egy régi mesemondónk, a 17 évszázaddal ezelőtt élt Rabbi bar Cháná nagyon találó kis meséje: „Hajónk egyszerre nyílt tengeren járt, mikor megjelentünk egy roppant hella. Közélebb jöttünk homokot láttunk, sőt százaz füvet. Gondoljuk: ime, föld és kiszállottunk. Sütöttünk, főztünk rajta. Csakhogy mikor forró lett a háta, megfordult. Ha hajónk nincs a közében, — bizony elmerülünk.”

Ebben a név kis hasonlatban benne van a hányató életi zsidó nép egész tragikumna, amely sajnos, 17 évszázad óta nem változott. Ahol a legotthonosabb vagyunk, amikor a legnagyobb biztonságban és megbecsülésben hisszük magunkat, — akkor rázkódik meg a föld alattunk és esünk bele a bizonytalanság éngerébe. Mindnyajunknak ar a kell gondolni, ebben a bizonytalan és forrongó világban, hogy egy föld van, amely nem idegen számunkra — Palesztina, az igaz régi hazá, ahol megteremtjük a számunkra szebb és biztosabb jövőt.

Hszen nekünk van törhetetlen, elpusztíthatatlan kincseink: a zsidó nép olyan nem csüggedő kitartása és évezredek és mély kulturája.

WIZO-HIREK

— Eleven Ujság Aradon. Az aradi Wizo f. hó 14-én tarotta igen nagyszámú közönség és ószinte siker mellett kultur-délutánját, melynek programja a most harmadszor megjelenő Eleven Ujság volt. Dr. Goldschmidt Lipó né a vezércikket írta és mondta el a töle megszokott közvetlenséggel. Lord Read negnek, a nemrég elhunyt angol államférfinek mesébe ilő egészen lentről a magasba ívelő karrierjét, küzdelmeit, veszkarát, minden akadályt legyőző tehetségét méltatta, melyet sajnos, nem a zsidóság szolgálatába állított. Dr. Goldschmidt Lipó né színes és mély megfáslókról tanuskodó előadása nagy sikert ért el. Becker Vilmosné ezután a tárcát olvasta fel. Egy Palesztinából érkező leány és egy német asszony érdekes párbeszéde egy berlini hotel haljában,

melynek drámai befejezése a haifai kikötőben já szódik le. Dr. Ga a Árminné a politika rovatban az angol-arab-zsidó problémáról adott világos, érdekes és tájékoztató ismertést. Dr. Dohány Sándorné napihíreket közölt alapos tájékozottsággal: palesztinai, németországi, csehszlovákiai és romániai legfrissebb eseményeket. Rény Tiborné Levél a szerkesztőséghez című rovatban felolvasta egy Palesztinába kikerült aradi keresztény leány levelét, mely érdekesen és realisan számol be az ottani élettről. Weissberger Magda az irodalom-rovatban Lyon Feuchtwaenger Római Zsidó című könyvét smerette alapos tudással, színesen és kitünő elődóli képességgel. Simon Lici a pedagógia-rovatban mint a Montessori óvoda vezetője, a gyermeknevelés problémájával foglalkozott izgi

átérzéssel. Vértés Henrikné az Asszonyok tanácsadója-rovatban a családfennartás és a család élet sokágu nehéz problémájáról beszélt és hasznos tanácsokkal szolgált. Az Eleven Ujság címen folytatott előadás-sorozat városzerte mind n-gyobb érdeklődést vált ki. Ennek az előadás-sorozatnak nevelő hatása nemcsak a hallgatósággal szemben nyilvánul meg, de főképpen és elsősorban magukkal az előadókkal szemben, akik az általuk előadott témákkal intenzívebben kell hogy foglalkozzanak. Így hát előreláthatólag az aradi Wizo idővel nagyszámú előadó gárdát nevel ki, ami a közönség széles rétegeit fogja vonzani. Aradon a Wizo-élet intenzív és változatos, amennyiben a havonta megjelenő Eleven Ujságon kívül hetenként meghívott előadók tartanak előadásokat, azom kívül minden héten az Ujságíró Klubban és privát otthonokban románul és brizsel egybekötött tea-délutánokat rendeznek. (H. L.)

— Danzig Hillé előadása Oradeán. Ma, kedd este nívós kultur-estélyt rendez az oradeai Wizo a Fészek-Klub helyiségében. Az estély előadója Danzig Hillé lesz, aki a zsidó humorról fog beszélni. Az előadást tánc és ének követi. Házaszonnyok lesznek: Féragsó Miksáné, Löbl Lipó né, Dr. Mohár Vilmosné, dr. Pollák Kálmáné, Spitz Sándorné, Szilágyi Ernőné, dr. Timár Miklósné, Ullmann Sch. Magda. Házikisasszonyok: Goldhammer Duc, Gultmann Vera, Hoffmann Erzs. Kun Rózi, Markovits Il, Rácz Bökte és Rosenberg Olga. Itt említtük meg, hogy a mult héten dr. Fried Józsefné és e héten Schiller Árpádné lakásán tarotta sikerült játék-délután a Wizo. Polacseknek teáján M. Geiger tartotta előadást Heine-ről.

— Wizo-élet Becleanban. A becleani Wizo-csoport tea-estély megrendezése készült, táncal egybekötve. A csoport egybeként nemrég lett reorganizálva és a következő tisztikar veze esse mellett fejt ki eredményes munkát: Elnökök: Hirsch Mátonné, társelnökök: Schwarz Nándorné és Indig Lázárné, a elnökök: Berkovits Jakabné, Kohl Gézné, t kárnó: Kohl Dezsőné, Brümmer Arminné. Bizottság tagok: Náthán Kálmáné, Gluck Móné, Brümmer Sámuelné, Meister Dezsőné és Pollák Leopoldné.

— Wizo-élet Odorheiu. Az odorheiu Wizo-csoport, melyet nemrég reorganizáltak, erősen felendült és n-gyon szép munkát folytat. Állandóan rendezik kávé-délutánjaikat az Otthonban, melyeken igen sok Wizo-asszony vesz részt. Ezenkívül kézimunka-délutánokat is rendeznek. Hirsch Simon, a KKL főtitkára nemrégiben előadást tartott, melyet a Wizo-hölgyek nagy érdeklődéssel hallgattak végig. A Wizo-csoport az odorheiu Helyi-csoport választmány ülésén a KKL-nek legmesszebbben támogatóit ígerte meg.

— Wizo-élet Hunedoarban. A hunedoar Wizo-csoport december hó 28-án tea-estélyt rendezett, mely ugy erkölcsileg, mint anyagilag előrangban sikerült. Az estély rendezése özv. Jakab Fülöpné Wizo elnökne és József H. né hölgyek érdeme, míg közreműködtek Kolis S. né, Sternheim S. né, Weiss Simonné és Schilling Salamonné. A csoport egybeként kétéhetekint tartja összejöveteleit és rendszeres munkát végez.

— Wizo-élet Alba-Iulian. Az albaiulai Wizo-csoport január 6-án kitünően sikerült gyermek-délután rendezett, mely délután 5 órától a késő hajnali 6 áig tartott. A műsor szereplői mind gyerekekből rekrutálódtak. A következő volt a műsor összeállítása: Konfektál Treitel Ottó. Prológ: Löwe Kató. Walcer: táncolta a hatéves kis Farkas Mára, egyike volt a műsor legjobb számainak. Mesét mondott Hermann Manó, Aviva leány nagy sikerrel, Tornamutványokat adtak elő: Herz P. pi, Rosenfeld Lili és Jakobi Tibi, a váos legügyesebb tornászai. Verse mondott nagyszerűen Sámuel Ócsi. Enekes tánc: előadta művészesen Herz Pipi. Egyfelvonásos vígjáték: Finkelstein Sára, Rosenfeld Lili és Abraham Józsi. Górtánc: Friedrich Juci, Cörög Magda. Lusztig Ági, Treitel Hédi, He skovits Flóra, Hermann Marianne, és Finkel Fátu. Az előadás sikeréhez nagyban hozzájárult az elnökne, Dr. Springer Sándorné fárthatatlan munkája, melyben segítségére voltak Treitel Izido né és Rosenfeld Akosné, valamint Finkelstein Sára, Avivalány. A több Wizo-asszonyok is vagy munkájukkal, vagy pedig tanácsukkal állottak a rendezés mellett. A ánc. és tornaszámokat Salamón Erzsébet és Mayer Stefánia tanították be nagy hozzáértéssel.

PHILIP INGEN STAND...
rá...
olcson...
CONS...
— Légi bolha...
országban légi...
rendszeri kis sp...
tek, amely olcsó...
nál. Az ujjás...
közelebb megke...
népüléseiket.
— Felsővezető...
Rómából jelentik...
Róma küll...
autobuszkokat. Ez...
motorral felszer...
nyerk a hajtásu...
erőt. Az ujjás...
tehetővé a benz...
belsejében további...
buszok közleked...
— Egyiptom...
kében tüntettek...
Keiróól jelentik...
hogy folytatják...
beszéde elleni ti...
nap tüntettek az...
függetlenségét k...
— Vezetőség...
Umlacha Acmaít...
vasárnap este tart...
Acmaít szervezet...
sét, melynek ke...
vezetőség váaszta...
sége, mert a cse...
Ham zrachi helyett...
gyűlés a következ...
meg: Diszelnök...
Schwartz Zoltán, t...
nok Szegáll Mord...
senberg Jenő, We...
S., kulturbiztos...
Kaszierer Slomo...
arra nézve, hogy...
vóban is gerines...
eraci ideálók val...
előállításáért. A...
ban a Hatikva és...
évi véget.
— Meghülésné...
dásnál, mandulal...
mint idegfájdalm...
ponta fél pohár...
késesűv nagyon...
bélcsatornát alap...
ficiálja, azonkív...
biztosít. Egye...
szerint a Ferenc...
kelvemes és meg...
járványok idején...
nyul.
— Tomislav...
ünnepeleik Belgr...
tik: Tegnap ünne...
ceg, II. Péter kir...
ját. A királyi pa...
tiszteletet tartot...
király, Mária any...
András hercegek...
és hercegnő vette...
— Az Egyesült...
erős hóvihár dul...
Egyesült Államok...
vihár dul, amely...
lékedés megszaka...
Alabama és Geor...
nagy károkat a v...
száma 17, a sebe...
— Ismét az O...
Szabó Zoltán bar...
után a cluji zene...
alkalma lesz győ...
házi gárda egyik...
Zoltán baritonista...
és művészetében...
parádásabb szerep...
meg pedig szerdán...
monumentális bar...
nasróben, majd az...
ken a Carmen, Lo...
riton szerepeiben

HIREK

PHILIPS INGELÉN STANDARD rádiót olcson kis részlete CONSTRUCTIO-nál

Légi bolha. Stockholmól jelentik: Svédországban légi bolhának nevezett olyan új rendszerű légi sportrepülőgépet szerkesztettek...

Felsővezeték autóbussok Rómában. Rómából jelentik: Tavasszal helyezik forgalomba Róma külvárosában a felsővezetékes autóbussokat...

Egyiptom teljes függetlenség érdekében tüntettek tegnap a kairói diákok. Kairóból jelentik: A diákok elhatározták, hogy folytatják a sztrájkot...

Vezetőségválasztás a cluji Brit Tora Umlacha Acmaik csoportban. Folyó hó 12-én, vasárnap este tartotta meg a Tora Umlacha Acmaik szervezet cluji csoportja a közgyűlést...

Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkattarásban, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz...

Tomisláv herceg születés napját ünnepelték Belgrádban. Belgrádból jelentik: Tegnap ünnepelték Tomisláv herceget, II. Péter király öccse születése napját...

Az Egyesült Államok számos helyén erős hóvihár dúl. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok számos helyén erős hóvihár dúl, amelynek következtében a közlekedés megszakadt...

Ismét az Operaház színpadára lép Szabó Zoltán baritonista. Hosszas távollét után a cluji zeneértő közönségnek újból alkalma lesz gyönyörködni a régi operaházi gárda egyik legkiválóbbjának, Szabó Zoltán baritonistának kivételes hangjában és művészetében...

„Az óra háromnegyed 12-öt mutat a dunai államok számára”

Hodzsa Milán szenzációs nyilatkozata Schuschnigg kancellár prágai utjáról

Bécs, január 20. Schuschnigg osztrák kancellár tegnap délelőtt háromnegyed 11 órakor eltávozott Prágából. Bucsztatására megjelent a prágai pályaudvaron Hodzsa Milán cseh miniszterelnök és külügyminiszter. Schuschnigg visszatért Bécsbe.

Prágából jelentik: Hodzsa Milán cseh miniszterelnök nyilatkozott Schuschnigg kancellár prágai látogatásáról.

Szükség van — mondotta Hodzsa — a kisantant államaj és a római egyezményt aláíró országok között a közeledésre ugy gazdasági, mint politikai és kulturális té-

ren. Csak a dunai államok együttműködése révén lehet elérni, hogy a nagyhatalmak egyenlő félként tekintsek a dunai államokat. A közeledésnek itt a legfőbb ideje, mert az óra már háromnegyed tizenketőt mutat.

Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák kancellár a Stefani ügynökség előtt nyilatkozott prágai utjáról. Kijelentette, hogy utjának legfontosabb célját elérte: megteremtette az alapot a dunai államok együttműködésének további tárgyalásaira. Egyébként Ausztria külpolitikája nem változik.

Megdrágitják a gyufa árát. Bucures-tiből jelentik: A Tempo értesülése szerint a cigaretták árának felemelése után most a gyufa árát is megdrágitják.

Leégett a comanesti deszkagyár. Bucures-tiből jelentik: Ma délelőtt a comanesti deszkagyárban tűz ütött ki. Mivel szél táplálta a lángokat, a gyár néhány óra alatt leégett. A tűz közben átespott a szomszédos épületekre. Kivontultak a moinesti és tárguocnai tűzoltók, de a déli órákig még nem sikerült lokalizálni a veszedelmet. A deszkagyár 50 millióra volt biztosítva.

Nagy repülőszerecséltenség volt Németországban. Berlinből jelentik: Csak most derült ki, hogy január 15-én a greiswaldi repülőcentrum egyik gépe lezuhant. Két tiszt meghalt. A sajtó és a hatóságok eltitkolták a szerecséltenséget.

Óriási robbanás a fágáras villamos művelőnél. Fágárasról jelentik: A városi villamosművek egyik működésben levő kompresszorra felrobbant, a fedele áttörte a menyezetet és 14 méteres nyílást okozott. Emberáldozatok nincsenek. A villany világítás szolgáltatásban nem állt be fennakadás.

Ma, kedden a ROYAL-mozgóban szenzációs premier! A legfantasztikusabb, legizgalmasabb színerfilm:

A FEKETE SZOBA

BORIS KARLOFF-al, aki kettős szerepben létele legjobb alakítását nyújtja. Csak erős idegzetűeknek! Műsor előtt új Journal.

Marinescu rendőrprefektus hazaérkezett Bécsből. Bécsből jelentik: Gabriel Marinescu Bucures-ti rendőrprefektusa bécsi utjáról visszaérkezett.

Egy bucures-ti ügyvéd felesége agyonlőtte magát férje haláloságyánál. Bucures-tiből jelentik: A Pache bulvardon megrázó családi dráma játszódott le Hanulescu mérnök lakásán. A mérnök dacára annak, hogy az utóbbi időben öt orvos is kezelte, tegnap délben kiszenvedett. A mérnök felesége az ilfovi kamara bejegyzett ügyvédnöke, nem bírta túlélni férje halálát és agyonlőtte magát.

Zilahy Lajos új könyve: FEHER HAJÓ. A legnépszerűbb magyar író új elbeszéléskötete 53 lej LEPAGE-nál. Kérje a könyv-újdonságok jegyzékét Lepage-tól.

Egy görög alattvaló egy kilogram súlyt kitevő aranyérmét küldött ajándékba az olasz államnak. Rómából jelentik: Egy Zervudachi nevű görög alattvaló 150 darab, összesen egy kilogramot kitevő aranyérmét küldött az olasz államnak hódolata és elismerése jeléül.

Halálra ítélték egy amerikai özvegy asszonyt, mert megölte éhező gyermekét. Newyorkból jelentik: Tegnap halálra ítélték egy Dorothy Sherwood nevű 27 éves özvegyasszonyt, aki megölte gyermekét, hogy ne lássa azt éhenhalni.

Angliában egy mozdony elütött tizenkét munkást. Londonból jelentik: Granthal közelében egy mozdony elütött tizenkét munkást, akik közül öt meghalt, a többi megsebesült. A munkások a vasutvonal kijáratában dolgoztak.

Kétfejű és békaarcú szörny-születésnek adott életet egy tanítónő. Botosanból jelentik: Maria tefanovic Leorda községbeli tanítónő szörny-születésnek adott életet, amelynek két feje és békaarca volt. Néhány óra múlva a szörny meghalt. Miután borzalommal töltötte el mindazokat, akik látták. Az anya egészséges. A szörny hulláját Bucures-tibe szállítják.

Segítsünk egy szerencsétlen emberen! Láng József, volt jómódu cluji kereskedő, aki 4-5 nyelven is beszél, létele alkonyán betegséggel és munkanélkülséggel küzd. Arra kéri a jószívű embereket, hogy támogassák valami kevés pénzadománnyal, nehogy télviz idején kitégyék a lakásából.

Hisztadrut Jobél ünnepély Dejen. Folyó hó 18-án, szombaton este szépszámu közönség jelenlétében a Cionista Othon helyiségében tartotta meg a deji helyicsoport Hisztadrut Jobél ünnepélyét. Az ünnepélyt Hochstad. Bé. a elnök, megnyitotta vezette be, Méirovits M. Jehuda, a deji Brit Tora Umlacha Acmaik részéről, Jeremiás Zoltán és Ludvig Slomo a Brit Kibucik részéről) mondták üdvözlő beszédet, majd Adler Hubert (Cluj) a Barisszia részéről lendületes előadásban méltatta a Hisztadrut mint a cionista eszme megvalósítójának jelentőségét az országépítés történetében. Majd G. Geller (Palesztina) emelkedett szólamra, Ragyogóan felépített előadásban vázolta a zsidó munkásmozgalom történetét és rámutatott azokra a tönténelmi erőkre, melyek a Hisztadrut életét és fejlődését meghatározzák és irányítják. A nagy tetszéssel fogadott előadás után a deji Brit Tora Umlacha Acmaik Mólave Malké ünnepélyén vették részt a Barisszia kiküldöttjei. A Mólave Malkén beszédet mondtak Majrovits Ede, Stern Géza, Neumann, Majrovits, M. Juda, Göddájahu Geller és Adler Hubert. A felszólalók kihangsúlyozták azt az eleven és barátságos kapcsolatot, mely a vallásos progresszív zsidó munkások és a Hisztadrut között évek óta fennáll Palesztinában és amely kapcsolat nálunk, Erdélyben is közeledésre és a cionista munkában állítva vélt haladásra indítja a progresszív zsidó munkáscionistákat. A barátságos és mindvégig szívvelyes eszmecsere a Techezakna és Hatkva hangjai zárták be. (c.)

Gül baba a Magyar Színházban. Szombaton este telt ház tapsolt a cluji Magyar Színházban a felújított Martos-Huska operett, „Gül baba” szereplőinek. Gül babát Tóth Elek játszotta és sok illuziót árasztott kedves, jószágos, tipikusan török alakításával. Solymosán Magda, aki Gábor diákot játszotta, sok tapsot aratott. Stefanidesz II ismét újdí egyéniségének és kivételes tehetségének varázsát árasztotta Leila szerepében. Csóka József, mint Mujko, csupa derű és humor volt. Coppán Flóri komikai vénája jól érvényesült. Tompa Sándor budai bírójá ízes volt és eredeti; Borovszky Oszkár Ali basája nagyon tetszett. Miklóssy Margit ezúttal is kitűnt természetesen, józsu humorával. Sándor Bandi és Báza Éva nagyon tetszeltek. A rendezés Gróf László kitűnő ízlését és precíz munkáját dicséri. Stefanidesz József a bájos zenét átérzéssel vezényelte.

Egyetem tanárok megalapítása a területi határu a „Bixádi viz” amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorerési fájdalmak ellen a legjobb, mert használata egyszerű, biztonságos és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Clujt lersakat: Vitromis Rt. Csás Regels Ferdinánd 78.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, január 21. Bucures-ti. 11.35: Roman zenekara. 17.15: Lemezek. 19.15: Vilno és Sib ceanu kézzongorás jáéka. 20.30: Szimfónikus hangverseny. 22.45: Hírek. Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemvez. 10: Hírek. 12.05: Cigányzene. 13.30: Rendőrzenekar. 17: Hanglemezek. 19.30: Ag Operaház előadásának közvetítése: Don Juan. — 21.05: Hírek. Droitwich. 19.30: Liszt dalok baritonnal. — 22.35: Vegyeszene. 23.20: Rádiózenekar. London. 19.50: T-ngózenekar. 22.30: Szalonótós. Bécs. 17.30: Schubert, Brahms dalok. Brüsszel. 22: Wagner: Siegfried idill. Kopenhága. 20: Rádiózenekar. Paris. 21.30: Az állami zenekar hargversenyé. Poste Parisien. 22.10: Hangversenyzenekar. Radio Paris. 18.30: Bee hoven II. szimfóniája. 21.45: Montmartrei tarka est. Toulouse. 21.15: Francia vidékek dalai. — 22: Könnyű zene. Belgrád. 19.50: Népdalok. 21: Rádiózenekar. Ljubljana. 18: Offenbach zene. Zágráb. 20: Opera a zágrábi Nemzeti Színházból. Varsó. 17.15: Művészlemezek. 21: Rádiózenekar. Stockholm. 19.30: Szóakoztató műsor. Köznyhabutorok, a legmodernebb kivitelűben, a legdivatosebb színekben, nagyon olcsóan kaphatók a Str. Fântânei 15. szám alatti asztalosműhelyben.

MEGNYILT SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T. lakberendezési KIÁLLITÁSA Targu-Muresen 30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési probléma tökéletes megoldása

UJ KELET Legújabb hírek

Általános gyengesége ellenére az orvosok még nem mondtak le György angol király felgyógyulásáról

Osszeült a koronatanács. Régenstanács veszi át az uralmat a király betegsége idejére. London és egész Anglia lakossága nagy aggodalommal tekint a király betegágya felé

London, január 20. (Rador.) A vasárnap este fél 9 órakor kiadott orvosi bulletin szerint a király napja nyugodtan telt el és semmi változás nem történt állapotában. A velszi herceg Baldwinal megbeszélte annak szükségességét, hogy államtanácsot alakítsanak arra az esetre, ha az uralkodó betegsége hosszabb ideig tartana. Ma Sandringhamban koronatanács ül össze ennek megtárgyalására.

Tegnap este 11 órakor hivatalosan közölték, hogy az éjjel folyamán újabb bulletin nem adnak ki.

Az angol birodalom minden részéből a táviratok ezrei érkeznek tele jókívánságokkal és az összes templomokban könyörgő istentiszteleteket tartanak.

A vasárnapról hétfőre virradó hajnali 4 órakor közölték, hogy az uralkodó egy keveset tudott aludni az éjszaka folyamán. Állapota ennek dacára változatlan.

A közvélemény megkönnyebbüléssel fogadta a hírt, hogy államtanácsot alakítsanak, amely a harmadik lesz György király uralma alatt. A koronatanácsot, amit mára hívtak össze, Sandringhamban tartják meg, a királyi betegszobával szomszédos teremben, hogy az ülésen az uralkodó elnökölhessen.

London, január 20. (Rador.) Ma délelőtt 7 órakor György király állapota változatlan volt. A norvég királyné, György király nővére Sandringhamban utazott.

Hétfőn délelőtt 11 órakor a Havas ezt a jelentést továbbította:

„Habár hivatalosan nem erősítették meg, György király nyugtalanul töltötte az éjszakát.”

Fél tíz órakor a következő orvosi jelentést adták ki: „A király nyugodtban töltötte az éjjelt. Állapotában változás nem állott be. Ramsay Macdonald, sir John Simon, Mailham herceg és sir Maurice Hankey Sandringhamban utaztak, hogy résztvegyenek a tanácsülésen, amely ki fogja nevezni a régenstanácsot. A régenstanács fel lesz hatalmazva a király betegsége idejére, hogy bármilyen okmányt aláírjon, mint a király 1928—29-ben történt betegsége idején.

Ma éjjel a királyné a szomszéd szobában aludt egy keveset, mialatt három orvos tartózkodott állandóan a király betegágyánál.

London, január 20. (Rador.) A kenti herceg és a Canterbury-i érsek tegnap a sandringhambi kastélyban felkeresték a beteg királyt. Az érsek nem annyira hivatalos minőségében, mint inkább a király benső barátjaként jelent meg az uralkodó betegágyánál.

Anglia egész lakossága és különösen London lakói kériik aggodalommal György király betegsége menetét. Szombat déli óta vasárnap délig nem adtak ki orvosi bulletin. Tegnap azután közzétettek egy jelentést, mely szerint habár nyugtalan éjjele volt a királynak, mégis kedvező erőben van. Az orvosok mindenesetre állandóan a betegnél vannak. A walesi herceg ma autón Londonba érkezett, ahol megbeszélést folytatott Baldwin miniszterelnökkel. Még vasárnap este visszatért apjához Sandringhamban. Az olasz király utasította londoni nagykövétét, hogy állandóan „ajékoztassa az angol uralkodó állapotáról.

Párizs, január 20. (Rador.) A Le Matin mege ósítja azt a fent közölt hírt, hogy Angliában György király betegsége idejére régenstanácsot fognak kinevezni, amelynek tagjai Mary királyné, a walesi herceg, a yorki herceg, a lordkancelár, a canterburyi érsek és a miniszterelnök lesznek.

Általános gyengeség London, január 20. (Rador.) Az összes reggeli lapok az uralkodó iránti lojalitásuknak

és szeretetüknek adnak kifejezést és mielőbbi gyógyulást kívánnak neki. A Daily Herald szocialista orgánusa, amely közértesítő dekadenciájáról ismert, így ír: „György királyban vannak koncentráva a nemzet aspirációi. Olyan ember, akinek nincsenek ellenségei. Olyan ember, aki ellen a legmegátalkodottabb republikánus vagy országának legádázabb ellensége sem táplált soha személyes gyűlöletet.”

A Reuter jelenti Sandringhamból, hogy a palota körében biznak abban, hogy az uralkodó élni akarása és az a bátor mód, ahogyan a korral harcol, sok esélyt adnak felgyógyulására. Az orvosok nagy fontosságot tulajdonítanak annak a ténynek, hogy az időjárás megváltozott ma reggel és a nap besütött a beteg szobájába.

Ugyancsak a Reuter jelenti a következőket: Az uralkodó betegsége nem fájdalmas, hanem általános gyengeségben nyilvánul meg. A kezelőorvosok mindent elkövetnek, hogy a királyt minél kevesebbet zavar-

ják és minél többet alhasson. A fagy és a száraz levegő egyébként ártalmas a bronchitiszes betegekre és így fokozott jelentőséget tulajdonítanak az időjárás felmelegedésének. Az uralkodó betegsége befolyást gyakorol a tőzsdén is, ahol csak a déli órákban élénkült meg a forgalom.

London, január 20. (Rador.) Ramsay MacDonald, Sir John Simon, Lord Hailsham és Sir Hankey Sandringhamban érkezése után azonnal összeült a koronatanács György király elnökletével. A beteg uralkodó párnákra támaszkodva, felült, hogy a szomszéd szobában tanácskozzák: láthassa és jelenlévőnek tekinthessék. A szükséges formások után a régenstanács kinevezéséről szóló okmányt elkészítették, amit azután Lord Dawson orvos mutatót be a királynak. Az okmányt megőrzés végett Sir Maurice Hankeynek adták, a titkostonács titkárnak. A titkostonács tagjai még ma visszautaznak a fővárosba, miután a királyi palotában felszolgált teán vettek részt.

Végül leszögezte Madgearu, hogy amennyiben nem kap megfelelő választ, úgy interpellációt fog ez ügyben előterjeszteni.

Ezután megismétlik Robunak a parlament üléséről való kizárása fölötti szavazást. Emelkezeset, hogy a karácsony előtti szavazás eredménytelen maradt. Ezu tal hatvanan szavaztak a kizárás mellett és tízennyolcan a kizárás ellen. Minthogy mindössze hervenyoce szavazat esett, ami határozatképtelenséget jelent, a szavazást újabb eredménytelennek deklarálják.

A kamara ezután áttért a közigazgatási törvényjavaslat vitájára, amelynek első szónoka Folea képviselő volt.

A szenátusban Dimitriu betejesztette a suceavai és prahovamegyei választásokról szóló jelentést, majd Gafencu beszélt ugyanabban a szellemen a Cagero-panamáról, mint Madgearu a kamarában.

Az olaszok üldözik Deszta rasz csapatait

(Korábbi cikk folytatása)

tak és annak 14 tagját megölték, 35-öt pedig megsebesítettek. A hírczolgálati hirdés szerint december 6 óta egyetlen olasz repülő sem bombázott Desszie vidékén.

Róma, január 20. (Rador.) Mussolini tegnap kihallgatáson fogadta Ugo di Sola bucaresti olasz követet. Egyidejűleg olasz politikai körökben megállapítják, hogy az Afganisztán, Irán, Irak és Törökország közti megemntámadási paktum, amely 35 millió embert érint közelről, kétségtelenül súlyos problémákat fog felvetni az angol birodalmi érdekek számára.

Róma, január 20. (Rador.) Olasz hivatalos jelentés szerint Deszta rasz csapatai, amelyeket a Ganale-Doria melletti harcokban az olaszok megverték, szintén nékül üldözik az olasz katonák. Grazziani tábornok oszlopát behatolták a Galla-Boraha törzsek területére és január 18-án elfoglalták Filu helyiséget, 230 kilométernyire Dolotól, szétszórva az ellenállást megkísérelt abesszin haderőket. Üldözésük folyamában van. A karavánjuk mentén az olaszok sármal az apotban lévő menekülékek találkoztak. Az abesszinek tömegesen adják meg magukat, vizet és élelmiszert könyörögve, mert ellátásuk teljesen szűrt. Az olasz csapatok gyorsan nyomulnak előre a Dada-Parma- és Gestro folyók mentén, szétszórva az ellenséget és megtisztogva a területet. Az eritreali fronton a repülők és a tüzérség, valamint a földériő őrszolgálatok a Makalle-Takazze vonalon fetjenek ki énk tevékenységet.

A Stefani dolói jelenése szerint a Ganale Dorá melletti ütközetben az abesszinek dum-dumgolyókat használtak. Számos arab és ezómálai katona testén ilyen golyók nyomai vannak.

Addis-Abeba, január 20. (Rador.) Quorom bombázása előtt négy ember életét vesztette, hét megsebesült. Dessziében, ahol az abesszini vezérkar táborozik, maga a négus vert célba egy olasz repülőgépet és gépfegyvertűzet adott le rá, de nem sikerül eltalálni.

Bomba robbant egy lodzi zsidó üzletben és egy vidéki zsidó gyógyszerárban

Varsó, január 20. (Rador.) A Havas jelentése szerint egy lodzi zsidó üzletben bomba robbant és három személyt megsebesített. Egy másik bomba Oyvoekban robbant egy zsidó gyógyszerárban. A patika teljesen tönkrement. A merényleteket egy antiszemita szervezet tagjai követték el.

— Az Uj Kelet palesztinai vezé képviselője hírdetési ügyekben Karl Ettlinger hírdetési irodás Tel-Aviv 17. Nachlat Benjamin Str. Corner Rambam Str. P. O. B. 911. Tel. 1344.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomdása Csil Strada Baros 1. Bec 15

CENZURAT

A „VIVÓ CLUB”-ban
1936 január 21-én KEDDEN
nagy ingyen tombola
Vendégeket szívesen lát a „Vivó Club” vezetősége. — Nyereménytárgyak megtekinthetők Rigó Lajos & Comp. posztóüzlet kirakataiban Piafa Unirii 5.

Megalakult a független mongol állam

A közleményt a mandzsukói japán csapatok főparancsnoka ellenjegyezte

PEKING, január 20. *Te-Ku-Ang herceg, Belső-Mongólia politikai tanácsának interimáris elnöke bejelentette a független mongol állam megalakulását Menglio név alatt. A közleményt a mandzsukói japán csapatok főparancsnoka ellenjegyezte. Kétezer mandzsui lovaskatona érkezett a mongóliai Fíndzsitenjanba.*

A kamarában és a szenátusban is a Cagero-panama szerepelt a napirenden

A kamarában Madgearu, a szenátusban Gafencu interpellált a Grosz-ügyben

A Robu kizárásáról szóló szavazás újra eredménytelen maradt

Bucuresti, január 20. (Az Uj Kelet tud.) A több, mint négyhetes karácsonyi szünet után ma újra megnyílt a törvényhozó testület két háza. Ugy a kamarában, mint a szenátusban az ülés főattrakciója a Grosz-Cagero botrány volt, amelynek hullámai a kamarában Madgearu, a szenátusban Gafencu taglalták.

A kamara ülése minden különösebb formalitás nélkül nyílt meg. Az első aktus Inculcet belügyminiszter részéről történt, aki letette a Ház asztalára a turimus megszervezéséről szóló törvényjavaslatot. Majd Cozma Aurel szólalt fel, aki több emberséget kíván az adóbehajtók körül.

Ezután Madgearu emelkedett szólásra és fulmináns beszédet tartott a bel- és külkereskedelem károsáról. Kijelentette, hogy a most kirobbant Cagero panama a háboru

utáni román panamak történetében a legnagyobb zabásu.

— Hogy egy magyar zsidó, mint Grosz és a hitlerista Schmutzler teljesen monopolizálni tudták az ország külkereskedelmét és százmilliónyi devizával károsították meg a Banca Nationalát, ez csak úgy lehetett, hogy működésüket Barbu Dumitrescu, a volt bankkormányzó öccse és Leonte Moldovanu, a szenátus elnöke zsi-rálták.

Elmondja azután, hogy Románia összesen 3 milliárd 400 millió lejnek megfelelő kompenzációs tranzakciót kötött, amiből kétféle jutott a Cagero cégnek. Hogy ez az alapjában véve műveletlen és gazdag bünygyi multtal rendelkező Grosz ezt megtehette, a legjobb bizonyíték annak, hogy a panamában markáns politikai személyek is bűnösök, akik el kell vegyék méltó büntetésüket.

18. Telefon: Havanta 116, évre 690, egész hádra: Havanta 12, egy délelőtt díjazs KELET az ország egyetle Olkinek után rás megjelölt

Meg

Rövid a Románi

LONDON, a roma hunya birodalom ura európai idöszaki bulletinje szeri canterbury-i é végig jelen volt hozták nyilván sieteti, mert a ványai előtt és Szent Pál szék a királyi hercei királynét férje kedöt magán, a királyné fáj zokogva karolt

Az új kirá kedtek a titko VIII. Eduard ki, amelyben a végeit. Ez a p az ülésen. Egy fogják teani a kodója lett.

VIII. Edua ról heroldok f eljen a király: Kedd délbe évei számank Szen Mária-M minster katedr letet tartottak, gesztelték. Hye

Mint az Uj P állapota a tegna gasz óbbá vált, nem adták fe tésére. Az este leményben az or bár az uralkodó ségben nem sze hanyatlása olya gyobb aggodalon dalmai nem vol inkább akadozóv nyugtalanbakkk sem távoztak el csend borult. E lvi hercegek B a beteg szobájáb ban is felismerte tartózkodó fiát uralkodó család ta még az a kö tegen fekvő glo betegsége elelné

A késő esti belélgzésekkel király légzési z tudá fel: a tözte 11 óra 25 perc k rint) a három k letinjét, mely s lassan a végéhe

A szomorú hí rályné és a kirá domására hozták